

Tisková zpráva agentury FRA

Vídeň/Brusel 2. června 2015

Vůči závažným formám pracovního vykořisťování je třeba nulové tolerance, uvádí studie agentury FRA

Spotřebitelé si mnohdy nejsou vědomi skutečnosti, že jídlo, které konzumují, nebo oblečení, které nosí, možná vyrobili lidé pracující v podmínkách závažného pracovního vykořisťování. Nová zpráva Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) ukazuje, že v EU sice platí právní předpisy zakazující určité formy závažného pracovního vykořisťování, avšak pracovníci, kteří se v rámci EU pohybují nebo do ní migrují, se mohou stát jeho oběťmi. I přesto je v některých členských státech EU maximální trestní sazba za zaměstnání migrujícího pracovníka v obzvlášť závažných vykořisťujících podmínkách do výše dvou let, což je trest, který neodráží závažnost porušování základních práv, k němuž v takových případech dochází.

„Vykořisťování pracovníků, kteří byli v důsledku svého ekonomického a sociálního zázemí donuceni přistoupit na podřadné pracovní podmínky, je nepřijatelné,“ prohlásil prozatímní ředitel agentury FRA [Constantinos Manolopoulos](#). *„Hovoříme zde o endemickém problému a je zapotřebí urychleně přijmout opatření, abychom ho odstranili. Členské státy EU musí vyvinout větší úsilí na podporu atmosféry nulové tolerance vůči závažným formám pracovního vykořisťování a přijmout opatření na účinnější monitorování situace a trestání pachatelů.“*

Nová zpráva agentury FRA jako první svého druhu komplexně zkoumá všechny nezákonné formy pracovního vykořisťování v EU, které se týkají pracovníků pohybujících se v rámci EU nebo do EU migrujících. Zjištění ukazují, že k nezákonnému pracovnímu vykořisťování ve značné míře dochází v řadě odvětví, zejména v zemědělství, stavebnictví, hotelnictví a stravování, pracích v domácnosti a výrobě, a také že pachatelům jen zřídka hrozí trestní stíhání nebo povinnost odškodnit oběti. Situace nepoškozuje pouze samotné oběti, ale v širším smyslu také podrývá pracovní standardy.

Přestože lze vykořisťované pracovníky nalézt na různých místech a v různých odvětvích hospodářství, často mají mnoho společného, například velmi nízkou mzdu – někdy 1 euro na hodinu či méně – a pracovní dobu 12 i více hodin šest až sedm dní v týdnu. Ke stávající situaci rozsáhlé beztrestnosti významným způsobem přispívá skutečnost, že oběti případy nedostatečně hlásí, protože je jim v tom buď bráněno, nebo se nechtějí ozvat v obavě, že o práci přijdou.

Agentura FRA ve své zprávě navrhuje, mimo jiné, následující opatření:

- Členské státy EU musí zajistit komplexní, účinný a dobře financovaný systém inspekcí na pracovištích.
- Aby se zlepšila účinnost šetření případů závažného pracovního vykořisťování, měla by být navázána úzká spolupráce mezi policií, státními zástupci a monitorovacími orgány, jako jsou například inspektoráty práce, podpůrné služby a sdružení zaměstnavatelů, a to i na mezinárodní úrovni.
- Je třeba posílit přístup obětí ke spravedlnosti, například větším úsilím směřujícím ke zvýšení povědomí obětí o jejich právech, a to jak před vstupem do země EU, v níž pracují, tak po jejich příjezdu.
- Vnitrostátní orgány musí nastolit důvěru a pocit bezpečí, jistoty a ochrany, aby vykořisťované pracovníky podpořily v nahlašování jejich zkušeností, a zároveň by měla existovat užší spolupráce mezi inspektoráty práce a policií s cílem zajistit,

aby případy závažného vykořisťování pracovníků byly odhaleny bez ohledu na to, kde k nim dojde.

- Soukromé společnosti i národní orgány se vyzývají, aby zajistily, že nebudou podporovat pracovní vykořisťování uzavíráním dodavatelských či subdodavatelských smluv se společnostmi, které mají s vykořisťováním pracovníků co do činění.
- Spotřebitelé musí být prostřednictvím systému certifikace a označování výrobků společností, jež respektují práva pracovníků, informováni o tom, že nabízený výrobek či nabízená služba mohly vzniknout v podmínkách pracovního vykořisťování.

Úplné znění zprávy naleznete v tiskovém balíčku:

[Závažné pracovní vykořisťování](#)

Publikace agentury FRA o souvisejících otázkách naleznete pod následujícími odkazy:

[Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#) (report)

[Fundamental rights at Europe's southern sea borders](#) (report)

[Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States](#) (report)

[Criminalisation of migrants in an irregular situation](#) (paper)

[Legal entry channels to the EU](#) (paper)

V případě zájmu o další informace se prosím obraťte na: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pro redaktory:

- Terénní průzkum pro tuto zprávu byl proveden v 21 zemích EU, zatímco průzkum právního a institucionálního rámce pro závažné případy pracovního vykořisťování byl proveden ve všech 28 členských státech.
- Agentura FRA provedla celkem 616 odborných rozhovorů s dotčenými profesními skupinami na téma pracovního vykořisťování, včetně inspektorátů práce, policie, soudců, zástupců pracovníků a zaměstnavatelů, národních odborníků na politiky a zaměstnanců pracovních agentur.
- Pro účely této zprávy nebyly dotazované žádné oběti. Agentura FRA však v dohledné době zahájí práce na navazujícím projektu, v němž budou dotazováni pracovníci, kteří se setkali s pracovním vykořisťováním v EU nebo jsou jím ohroženi.
- Agentura FRA je pověřena poskytováním poradenství podloženého fakty a důkazy subjektům s rozhodovacími pravomocemi v EU a v členských státech, a tím přispívá k informovanějším a cílenějším politikám základních práv.